

İŞLETMELERİN ROLÜ

İşletmeler, çocuk işçiliğinin önlenmesinde ve gençlerin güvenli bir şekilde meslek öğrenmesinde önemli bir role sahiptir. Doğru uygulamalarla işletmeler hem çocukların eğitimini destekler hem de sorumlu bir çalışma ortamı oluşturur.

Güvenli İş Yeri Ortamı

İş yerleri güvenli, sağlıklı ve uygun koşullara sahip olmalıdır. Çalışma ortamı; çocuğun fiziksel ve psikolojik gelişimini destekleyecek, risklerden uzak, koruyucu ve güvenli bir şekilde düzenlenmelidir.

Öğrenme Sürecini Desteklemek

İş yerleri güvenli, sağlıklı ve uygun koşullara sahip olmalıdır. Çalışma ortamı; çocuğun fiziksel ve psikolojik gelişimini destekleyecek, risklerden uzak, koruyucu ve güvenli bir şekilde düzenlenmelidir.

Okul ile İş Birliği

İşletmeler ve okullar arasındaki iletişim, öğrencilerin gelişimini destekler.

Gerekli Önlemleri Almak

İşletmeler, gençlerin çalıştığı alanlarda gerekli düzenlemeleri yapmalı ve çalışma ortamını sürekli gözden geçirmelidir.

Unutmayın! Sorumlu işletmeler gençlerin sadece çalışmasını değil, öğrenmesini ve gelişmesini destekler; aynı zamanda işletmenin sürdürülebilirliğini ve devamlılığını da güçlendirir.

ÇOCUKLARIN GELECEĞİ Hepimizin Sorumluluğu

Çocukların güvenli ve eğitim odaklı bir ortamda büyümesi için:

Çocuk işçiliğini tanıyalım

Riskleri erken fark edelim

Doğru uygulamaları destekleyelim

Eğitim sistemini güçlendirelim

**Bir çocuğun geleceği,
bugün verdiğimiz kararlarla şekillenir.**

İş sağlığı ve güvenliği hakkında hazırlanan videoları izlemek için karekodu okutabilirsiniz.

www.imep.org İMEP-VET4JOB

Bu Bilgi Notu, Avrupa Birliği'nin finansal desteğiyle hazırlanmıştır. İçerik tamamıyla Expertise France'in sorumluluğu altındadır ve Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.

Funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir
ممول من الاتحاد الأوروبي

İstihdam için Mesleki Eğitim Programı

İMEP2

ÇIRAK ÖĞRENCİLER ustalık yolunda!

Çocuk işçiliği bir hak ihlalidir.

Doğru uygulanan çıraklık eğitimi bir koruma sistemidir. Çocukların güvenli, sağlıklı ve eğitim odaklı bir ortamda büyümesi herkesin sorumluluğudur.

ÇIRAKLIK EĞİTİMİ NEDİR?

Çıraklık eğitimi, gençlerin bir mesleği hem okulda hem de iş ortamında öğrenmelerini sağlayan **4 yıllık bir mesleki eğitim programıdır.**

Öğrenciler **haftada 1 gün** okulda teorik eğitim, diğer günlerde ise işletmelerde usta öğretici gözetiminde uygulamalı eğitim alırlar.

Eğitim sonunda öğrenciler Ustalık Belgesi olarak nitelikli bir meslek sahibi olabilirler.

Temel Özellikleri

- Eğitim önceliklidir
- Okul - işletme - aile iş birliği vardır
- Yasal çerçevede yürütülür
- Öğrencinin gelişimi ve öğrenmesi merkezde yer alır

İşletmeler için Devlet Desteği

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu kapsamında bazı alanlarda işletmelere devlet teşviki sağlanmaktadır.

Detaylı bilgi için:
meslegimhayatim.meb.gov.tr

ÇOCUK İŞÇİLİĞİ NEDİR?

Çocuk işçiliği; çocukların fiziksel, zihinsel ve duygusal gelişimine zarar veren, eğitim hakkını engelleyen çalışma biçimleridir.

Çocuk işçiliği:

- Eğitimden uzaklaşmaya neden olur.
- Sağlık ve gelişimi olumsuz etkiler
- Çocuğun gelecekteki fırsatlarını sınırlandırır.

NEDEN BU KONUYU KONUŞUYORUZ?

Çocuk işçiliği yalnızca bireysel değil, toplumsal bir sorundur.

ÇOCUK İŞÇİLİĞİNİN ETKİLERİ

Çocuklar için

- Eğitimden kopuş
- Sağlık riskleri
- Hak ihlalleri

Toplum için

- Yoksulluk döngüsünün devamı
- Nitelikli iş gücü kaybı
- Sosyal eşitsizliklerin artması

Çıraklık Eğitimi

- ✓ Eğitime devam
- ✓ Sözleşmeli
- ✓ Usta öğretici var
- ✓ Meslek odaklı

Çocuk İşçiliği

- ✗ Eğitimden kopuş
- ✗ Belirsiz çalışma
- ✗ Gözetimsiz
- ✗ İş gücü odaklı

Çocuk İşçiliği Risk Sinyallerini Tanıyın!

RİSK SİNYALLERİ

Bazı durumlar çocuk işçiliği riskinin varlığına işaret edebilir. Bu sinyaller erken fark edildiğinde çocukların eğitim ve gelişim hakları korunabilir.

Dikkat Edilmesi Gereken Risk Sinyalleri

Eğitime ilişkin durumlar

- Okula düzensiz devam veya okuldan ayrılma
- Eğitim ile çalışma arasında dengenin bozulması
- Çıraklık eğitimi veya mesleki eğitim sistemine kayıtlı olmama

İş yerindeki koşullarına ilişkin durumlar

- Yaşa ve gelişime uygun olmayan işlerde görev alma
- Uzun çalışma saatleri veya ağır iş yükü
- Güvenli olmayan çalışma ortamı

Eğitim ve gözetim süreçlerine ilişkin durumlar

- Mesleki eğitim merkezi kaydının bulunmaması
- Usta öğretici gözetiminin olmaması
- Eğitim ve çalışma sürecinin planlı şekilde izlenmemesi

Unutmayın!
Çocukların önceliği eğitimidir.

Risk sinyallerinin erken fark edilmesi, çocukların eğitimde kalmasına ve güvenli bir ortamda gelişmesine katkı sağlar.